

Verordening beheer en gebruik gemeentelijke begraafplaatsen

De raad van de gemeente Moerdijk, in zijn vergadering van 14 maart 2019 gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 22 januari 2019 gelet op de artikelen 108 lid 1, 147 lid 1 en 149 van de Gemeentewet en artikel 35 van de Wet op de lijkbezorging,

BESLUIT

vast te stellen de:

VERORDENING BEHEER EN GEBRUIK GEMEENTELIJKE BEGRAAFPLAATSEN

Hoofdstuk 1 Inleidende bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- A.. asbus: een bus ter berging van as van een overledene; alinea
- B. begraafplaats(en) in:
 - 1. Zevenbergen, Galgenweg 1, (4791 HC);
 - 2. Klundert, Schanspoort 6 (4671 KP);
 - 3. Zevenbergen, Noordtoren, Klundertseweg
- C. beheerder: de ambtenaar, die belast is met de dagelijkse leiding van de begraafplaats(en) of degene die hem vervangt;
- D. belanghebbende: natuurlijk persoon of rechtspersoon aan wie een recht tot gebruik van een ruimte in een algemeen graf is verleend;
- E. gedenkplaats: plaats waar voor doodgeborenen die niet worden begraven of gecremeerd een gedenkplaatje kan worden aangebracht;
- F. graf: een graf in de open grond of grafkelder;
- G. grafakte: de beschikking waarin overeenkomstig de bepalingen van deze verordening door of namens het college een grafrecht wordt verleend aan een rechthebbende of nadere bepalingen worden meegegeven aan een belanghebbende;
- H. particulier graf: een graf waarvoor aan een natuurlijk persoon of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot:
 - K. het doen begraven en begraven houden van overledenen;
 - L. het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;
 - M. het ondergronds doen verstrooien van as;
 - N. particulier natuurgraf: een enkel diep graf in de open grond zonder zichtbare locatieduiding en zonder mogelijkheid van een grafbedekking;
 - O. particulier urnengraf: een graf waarvoor aan een natuurlijk persoon of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot:
 - P. het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;
 - Q. het ondergronds doen verstrooien van as;
 - R. particuliere grafkelder: een particulier graf met een betonnen of gemetselde constructie waarin een of meerdere overledenen worden begraven of asbussen met of zonder urnen worden bijgezet in een particuliere grafkelder;
 - S. particuliere urnenzuil: een bovengrondse constructie met particuliere nissen, waarin asbussen met of zonder urnen kunnen worden bijgezet;
 - T. particuliere urnennis in urnenzuil: een nis waarvoor aan een natuurlijk persoon of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen;

Artikel 2. Beheer begraafplaatsen

Het beheer van de algemene begraafplaatsen is gesplitst in het administratieve beheer en het dagelijkse onderhoud van de begraafplaats.

Onder het administratieve beheer vallen:

- A. het bijhouden van de begraafplaatsadministratie;
- B. de (interne) opdrachtverlening voor het begraven van overledenen, bijzetten van urnen of verstrooien van as;

Onder het dagelijks beheer en toezicht vallen:

- C. het onderhoud van de algemene openbare voorzieningen zoals o.a. bomen en beplanting, gazon, paden, straatmeubilair zoals o.a. bank, watertappunt of afvalbak;
- D. toezicht op plaatsen en onderhouden van grafbedekkingen door of namens de rechthebbenden/belanghebbenden.

Schriftelijke en mondelinge contacten worden afhankelijk van het onderwerp onderhouden door de betreffende beheerder.

Hoofdstuk 2. Openstelling, orde en rust op de begraafplaats

Artikel 3. Openstelling begraafplaatsen

1. De begraafplaatsen zijn voor eenieder dagelijks toegankelijk van zonsopgang tot zonsondergang. Het college maakt deze tijden openbaar bekend.
2. Ter handhaving van de orde en rust op de begraafplaatsen kunnen de toegangen tijdelijk worden gesloten.
3. Het is verboden gedurende de tijd dat de begraafplaatsen niet voor het publiek geopend zijn, zich daarop te bevinden, anders dan voor het bijwonen van een begrafenis of de bezorging van as.

Artikel 4. Ordemaatregelen

1. Bezoekers, personeel van uitvaartondernemingen en personen die werkzaamheden op de begraafplaats(en) hebben te verrichten, zijn verplicht zich in het belang van de orde, rust en netheid te houden aan de aanwijzingen van de beheerder dagelijks beheer en toezicht.
2. De beheerder dagelijks beheer en toezicht kan personen die zich niet aan de in het eerste lid bedoelde aanwijzing houden van de begraafplaats verwijderen of laten verwijderen.
3. Het is verboden met motorrijtuigen op de begraafplaats(en) te rijden:
 - a. elders dan op de daartoe aangewezen rijwegen; motorrijtuigen zijn buiten de rijwegen (slechts) toegestaan voor begrafenissen of voor het vervoer van materialen;
 - b. sneller dan 10 km per uur.
4. Het college kan ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in de aanhef en onder a van het derde lid.

Artikel 5. Plechtigheden

1. Herdenkingsbijeenkomsten, onthullingen van gedenktekens en dergelijke plechtigheden op de begraafplaatsen kunnen slechts plaatsvinden nadat deze ten minste zes werkdagen tevoren zijn gemeld aan de beheerder administratief beheer. Datum en uur van de plechtigheid en de wijze waarop deze zal plaatsvinden worden in overleg met de aanvrager door deze beheerder vastgesteld.
2. De deelnemers aan de plechtigheid, bedoeld in het eerste lid zijn verplicht zich in het belang van de orde, rust en netheid te houden aan de aanwijzingen van de beheerder dagelijks beheer en toezicht.

Artikel 6. Opgravingen en ruimen

Bij het opgraven van stoffelijke overblijfselen en de ruiming van graven of urnen zijn geen andere personen aanwezig dan degenen die door de beheerder administratief beheer met deze werkzaamheden zijn belast.

Hoofdstuk 3. Voorschriften voor Begraven en asbezorging

Artikel 7. Kennisgeving begraven en asbezorging, openen en sluiten van het graf

1. Degene die wil doen begraven, as wil doen bijzetten of as wil doen verstrooien, geeft

daarvan uiterlijk om 12.00 uur van de aangewezen meldingsdag voorafgaande aan die waarop de begraving, bijzetting of verstrooiing zal plaatsvinden, schriftelijk kennis aan de beheerder administratief beheer.

Dag van de plechtigheid	Uiterste meldingsdag
Maandag	Donderdag
Dinsdag	Vrijdag
Woensdag	Vrijdag

Donderdag
Vrijdag
Zaterdag

Maandag
Dinsdag
woensdag

Indien de burgemeester toestemming heeft gegeven om het stoffelijke overschot binnen 36 uur na het overlijden te begraven, moet de kennisgeving aan deze beheerder zo tijdig mogelijk worden gedaan. De gemeente treft specifieke maatregelen, wanneer door aansluiting van feestdagen en bruggen het gemeentehuis langer dan 4 dagen achtereenvolgens gesloten is voor publiek.

Het openen van een graf ter begraving of voor het bezorgen van as, en daarna het sluiten van een graf, alsmede het bedienen van de hulpmiddelen mag uitsluitend geschieden door medewerkers of gespecialiseerd personeel namens of onder toezicht van de beheerder dagelijks beheer en toezicht. Nabestaanden mogen onder toezicht van de betrokken begrafenisondernemer symbolisch het graf sluiten door het aanbrengen van enkele handjes of spades met grond. Deze wens dient eveneens schriftelijk, uiterlijk tijdens de kennisgeving zoals bedoeld in het voorgaande lid kenbaar te zijn gemaakt bij de beheerder administratief beheer. De nabestaanden dienen bij deze handmatige werkzaamheden de aanwijzingen van de begrafenisondernemer of medewerker door of namens de beheerder dagelijks beheer en onderhoud op te volgen en gebruik te maken van de ter beschikking gestelde hulpmaterialen. Het voorlopen en bedienen van de graflijft geschiedt door de begrafenisondernemer. Nabestaanden mogen onder toezicht van de begrafenisondernemer de graflijft bedienen. Wanneer de nabestaanden een begraving of verstrooiing zonder tussenkomst van een begrafenisondernemer willen regelen, dan is een medewerker namens de beheerder dagelijks beheer en onderhoud aanwezig. Zijn aanwijzingen moeten worden opgevolgd.

Artikel 8. Gebouwen en muziekinstallatie

1. Het is niet mogelijk gebruik te maken van een gemeentelijke ontvangstruimte en/of aula.
2. Tijdens plechtigheden is het gebruik van een geluidsinstallatie door of namens de familie toegestaan. Het geluidsniveau dient zodanig te zijn afgestemd, dat uitsluitend de aanwezigen bij de begraving of bijzetting de toespraken en eventuele muziekstukken kunnen volgen.

Artikel 9. Over te leggen stukken

1. Tot begraving wordt niet overgegaan dan nadat het verlof tot begraven is overgelegd aan de beheerder administratief beheer.
2. Indien de begraving of de bezorging van as in een particulier graf zal plaatsvinden, dient een machtiging daartoe aan de beheerder administratief beheer te worden overgelegd, ondertekend door de rechthebbende of, indien deze is overleden, door degene die in de uitvaart voorziet.
3. Elke begraving in een particulier graf wordt een grafrusttermijn toegekend van 20 jaar. De verlenging bij de tweede begraving in het graf dient te worden aangevraagd door de rechthebbende.
4. De in het vorige lid bedoelde periode van verlenging bij een tweede begraving binnen tien jaar na de eerste begraving wordt naar boven toe afgerond met een periode van tien jaar na de einddatum grafrecht.
De in het vorige lid bedoelde periode van verlenging bij een tweede begraving na tien jaar na de eerste begraving wordt naar boven toe afgerond met een periode van 20 jaar na de einddatum grafrecht.

Termijn 2de begraving na 1ste begraving	Verplichte verlenging	Grafrust tweede begraving
1 -- 10 jaar	10 jaar	Tussen 20 en 29 jaar
>10 jaar	20 jaar	Tussen 20 en 29 jaar

5. De desbetreffende beheerder onderzoekt of de overgelegde stukken toereikend zijn.

Artikel 10. Tijden van begraven en asbezorging

1. De tijd van begraven en het bezorgen van as is op werk- en zaterdagen van 9.00 tot 16.00 uur;
2. Het college kan in bijzondere gevallen van deze tijden afwijken.

Hoofdstuk 4. Indeling en uitgifte van de graven

Artikel 11. Indeling graven en asbezorging

1. Op de begraafplaats Noordtoren aan de Klundertseweg te Zevenbergen kunnen worden uitgegeven of aangewezen:
 - a. particuliere (kinder)graven, particuliere (kinder)natuurgraven en particuliere urnengraven;
 - b. particuliere urnennissen, waterurnen en drijvende urnen;
 - c. algemene graven;
 - d. een plek op de as-verstrooiingsplaats;
2. Op de begraafplaats te Klundert, Schanspoort 6 kunnen worden uitgegeven:
 - a. particuliere (kinder)graven en particuliere urnengraven
 - b. algemene graven
 - c. bestaande reserveringen
3. Op de begraafplaats te Zevenbergen, Galgenweg 1 kunnen worden uitgegeven:
 - a. bestaande reserveringen
4. Het college bepaalt bij nader vast te stellen regels hoeveel stoffelijke overblijfselen en hoeveel asbussen met of zonder urnen er kunnen worden bijgezet in de particuliere graven, urnennissen, waterurnen en drijvende urnen en hoeveel verstrooiingen van as er in de particuliere graven kunnen plaatshebben. Het college bepaalt tevens de afmetingen van de particuliere graven. De termijn van grafrust voor een tweede begraving in een particulier graf is twintig jaar.
5. (Kinder)Graven, urnengraven en urnennissen worden uitgegeven naar beschikbaarheid evenals het bieden van een uitstrooimogelijkheid. Het college bepaalt waar welke mogelijkheden aangeboden kunnen worden.

Artikel 12. Aantal overledenen in algemene graven

De algemene graven worden door het college in maximaal twee lagen afzonderlijk uitgegeven. Per graflaag wordt één stoffelijk overschot begraven of één asbus (al dan niet in een urn) bijgezet, waarin de as van één overledene is opgenomen.

Artikel 13. Volgorde van uitgifte

1. De particuliere graven worden slechts voor directe begraving en in de door het college te bepalen volgorde van ligging uitgegeven.

Artikel 14. Categorieën

2. Het college bepaalt bij nader vast te stellen regels de plaatsbepaling van de algemene
3. en particuliere graven in categorieën. Het college bepaalt voor de verschillende categorieën de situering en oppervlakte.
4. Het in lid 1 bedoelde gebruik van algemene graven respectievelijk het uitgeven van uitsluitend grafrecht wordt door het college schriftelijk bevestigd door middel van een grafakte.

Artikel 15. Termijnen particuliere graven

1. Het college verleent, voor zover de daartoe bestemde ruimte van de begraafplaats(en) dat toelaat, op een daartoe bij hen schriftelijk in te dienen aanvraag, voor de tijd van twintig jaar recht op een particulier (urnen)graf. De termijn begint te lopen op de datum waarop het particuliere (urnen)graf is uitgegeven.
2. Het in het eerste lid van dit artikel bedoelde recht wordt op aanvraag van de rechthebbende verlengd telkens met een termijn van tien jaar, mits de aanvraag vanaf twee jaar voor het verstrijken van de lopende termijn wordt ingediend.
3. Particuliere urnennissen worden uitgegeven voor een termijn van 10 jaar of 20 jaar (uitsluitend mogelijk op begraafplaats Noordtoren aan de Klundertseweg te Zevenbergen)
4. Plaatsing van een asbus heeft geen gevolgen voor de grafrechtstermijn.

Artikel 16. Overschrijving van verleende rechten

1. Het recht op een particulier graf kan op aanvraag van de rechthebbende worden overgeschreven op naam van een ander natuurlijk persoon of rechtspersoon.

2. Na het overlijden van de rechthebbende kan het recht op het particuliere graf worden overgeschreven op naam van een natuurlijk persoon of rechtspersoon, indien de aanvraag daartoe wordt gedaan binnen één jaar na het overlijden van de rechthebbende. Indien de overleden rechthebbende in het graf dient te worden begraven, of in een asbus in het graf dient te worden bijgezet of te worden verstrooid, dient het verzoek tot overschrijving daaraan voorafgaand te worden gedaan. De overschrijving kan in dit laatste geval kosteloos geschieden op naam van de nieuwe rechthebbende als opdrachtgever van de begraafing, de bijzetting van de asbus of asverstrooiing in het graf.
3. Indien na het overlijden van de rechthebbende de aanvraag tot overschrijving aan het college niet wordt gedaan binnen de in het tweede lid van dit artikel gestelde termijn van een jaar, is het college bevoegd het recht op het particuliere graf te doen vervallen.

Artikel 17. Afstand doen van graven

Zonder aanspraak te kunnen maken op enige vergoeding kan de rechthebbende schriftelijk afstand doen ten behoeve van de gemeente van het recht op het particuliere graf. Van de ontvangst van zodanige verklaring doen burgemeester en wethouders schriftelijk mededeling aan de rechthebbende.

Artikel 18. Sluiting van graven

1. Op aanvraag van de rechthebbende kan het college een graf gesloten verklaren. Gedurende de tijd dat een graf gesloten is, mag daarin geen andere begraafing plaatshebben of asbus worden bijgezet, dan wel as worden verstrooid, dan die van de personen, die de rechthebbende in zijn aanvraag met name heeft genoemd.
2. Op een graf, wat op verzoek van de rechthebbende wordt gesloten, zal geen grafbedekking worden aangebracht anders dan door of namens de gemeente te beheren gras of liggende steen.
3. Burgemeester en wethouders bepalen in overleg met de rechthebbende de periode waarvoor de in het eerste lid bedoelde sluiting zal geschieden en welke grafbedekking zal worden aangebracht. Zij stellen de bijzondere voorwaarden vast, waaraan moet zijn voldaan alvorens het graf gesloten wordt verklaard.

Hoofdstuk 5. Grafbedekkingen

Artikel 19. Vergunning grafbedekking

1. Voor het hebben van een grafbedekking is een schriftelijke vergunning nodig van het college.
2. De rechthebbende van een particulier (kinder- en/of urnen en/of natuur)graf of - urnennis of een belanghebbende van een algemeen graf (op de begraafplaats Noordtoren aan de Klundertseweg te Zevenbergen) vraagt de vergunning voor het hebben van een grafbedekking aan.
3. Het college stelt nadere regels vast omtrent de wijze van aanvragen van de vergunning, de aard en de afmetingen van de grafbedekking en de wijze van aanbrengen in het uitvoeringsbesluit grafbedekkingen.
4. Op een algemeen graf op de begraafplaatsen in Klundert en in Zevenbergen aan de Galgenweg mag geen grafbedekking worden aangebracht.

Artikel 20. Onderhoud door de gemeente

Het college laat geen onderhoud plegen aan grafbedekkingen, die door rechthebbenden of belanghebbenden zijn aangebracht.

Artikel 21. Onderhoud door rechthebbende of belanghebbende

1. Het (doen) plaatsen, aanbrengen, herstellen, vernieuwen of verwijderen van de grafbedekking geschiedt door, voor rekening van en voor risico van de rechthebbende of de belanghebbende.
2. De rechthebbende of de belanghebbende is verplicht de grafbedekking behoorlijk te onderhouden of te herstellen.
3. Indien de rechthebbende of de belanghebbende nalaat de grafbedekking behoorlijk te onderhouden of te herstellen, zal het college de hiervoor in aanmerking komende voorwerpen of zo nodig de gehele grafbedekking doen verwijderen.
4. De verwijdering vindt niet plaats dan nadat het college de rechthebbende of de belanghebbende door middel van een verklaring schriftelijk op de hoogte heeft gesteld van de toestand van de grafbedekking. Wanneer het adres van de rechthebbende of de belanghebbende niet bekend is,

- maakt het college de verklaring bij de ingang van de begraafplaats op het mededelingenbord bekend. Bij het graf wordt een verwijzing naar de mededeling aangebracht.
5. Het college kan de rechthebbende of de belanghebbende per aanschrijving verplichten een beschadiging aan de grafbedekking te herstellen binnen de door het college gestelde termijn, indien de beschadiging zodanig is dat deze naar het oordeel van het college het uiterlijk aanzien van de begraafplaats schaadt.
 6. Het college kan indien de beschadiging van de grafbedekking gevaar oplevert voor derden of de vandalismegevoeligheid bevordert, direct maatregelen nemen om dit gevaar weg te nemen en de rechthebbende of belanghebbende verplichten de beschadiging aan de grafbedekking te herstellen.

Artikel 22. Niet-blijvende grafbeplanting

Losse bloemen, planten, kransen en dergelijke inclusief de vazen, potten of manden op een graf die in een verwaarloosde staat verkeren of zijn verwelkt, kunnen door de beheerder dagelijks beheer en onderhoud worden verwijderd zonder dat aanspraak kan worden gemaakt op schadevergoeding.

Artikel 23. Verwijdering grafbedekking na verstrijken van de termijn

1. De grafbedekking wordt na het verstrijken van de termijn van grafrecht van het graf verwijderd door de beheerder dagelijks beheer en onderhoud.
2. Het voornemen tot verwijdering van de grafbedekking wordt door het college bevestigd door het toesturen van de ontvangstbevestiging van de afstandsverklaring. Wanneer het een algemeen graf betreft, wordt de belanghebbende gelegenheid geboden om eventuele overplaatsing naar een particulier graf mogelijk te maken of om de naamplaat tijdig te verwijderen. Een overplaatsing naar een particulier graf is niet mogelijk op de begraafplaats aan de Galgenweg te Zevenbergen. Wanneer het adres van de rechthebbende of belanghebbende niet bekend is, maakt het college het voornemen tot verwijdering van de grafbedekking gedurende ten minste een jaar voorafgaande aan het tijdstip waarop de grafbedekking zal worden verwijderd door middel van een bij het graf te plaatsen bordje en bij de ingang van de begraafplaats bekend.
3. Belanghebbenden en rechthebbenden kunnen bij het invullen en terugsturen van de afstandsverklaring van het graf aangeven, dat zij de grafbedekking weghalen. Het college bevestigt schriftelijk dat binnen maximaal 3 maanden na deze bevestiging de grafbedekking verwijderd moet zijn, tenzij de belanghebbende of rechthebbende met redenen omkleed om een later tijdstip heeft verzocht.
4. Wanneer de grafbedekking niet is verwijderd op het in het derde lid genoemde tijdstip, gaat de gemeente over tot verwijdering van de grafbedekking.
5. De grafbedekking vervalt zonder dat de gemeente tot enige vergoeding is verplicht, indien:
 - a. geen verzoek op grond van het derde lid is ingediend;
 - b. de grafbedekking na de in het derde lid genoemde termijn door de rechthebbende of belanghebbende is verwijderd en uitsluitend in overleg met de beheerder dagelijks beheer en onderhoud maximaal 13 weken in depot is gezet;
 - c. de rechthebbende of belanghebbende niet voldoet aan de eisen gesteld in het vierde lid.

Hoofdstuk 6. Ruiming van graven, urnengraven en urnennissen

Artikel 24. Ruiming, bezorging van stoffelijke overblijfselen en as

1. Het voornemen van het college om een graf te ruimen wordt ten minste een jaar voorafgaande aan het tijdstip waarop het graf geruimd zal worden per brief aan de rechthebbende of, wanneer het een algemeen graf betreft, aan de belanghebbende bekend gemaakt. Wanneer het adres van de rechthebbende of belanghebbende niet bekend is, maakt het college het voornemen tot ruiming van het graf gedurende ten minste een jaar voorafgaande aan het tijdstip van ruiming door middel van een bij het graf te plaatsen bordje en bij de ingang van de begraafplaats op het mededelingenbord bekend.
2. De beheerder administratief beheer draagt er zorg voor, dat met de bij de ruiming van het graf nog aanwezige stoffelijke overblijfselen te allen tijde respectvol wordt omgegaan en dat bezoekers van de begraafplaats niet met stoffelijke overblijfselen worden geconfronteerd.
3. De bij de ruiming van het graf nog aanwezige stoffelijke overblijfselen worden herbegraven en de as wordt verstrooid op een van de daartoe bestemde gedeelten van de begraafplaatsen.
4. Nabestaanden van een overledene die begraven is in een algemeen graf kunnen gedurende de in het eerste lid bedoelde termijn bij de beheerder administratief beheer een aanvraag indienen om bij ruiming de stoffelijke overblijfselen, indien mogelijk, bijeen te doen brengen voor crematie

- of voor herbegraving elders. Nabestaanden van een overledene waarvan een asbus al of niet met een urn is bijgezet in een algemeen graf kunnen bij de beheerder administratief beheer een aanvraag indienen om deze maximaal drie maanden na het verstrijken van de grafrechttermijn ter beschikking te houden voor herbegraving of verstrooiing elders.
5. De rechthebbende van een particulier graf kan bij de beheerder administratief beheer een aanvraag indienen om na een minimale termijn van 20 jaar grafrust na de laatste begraving de stoffelijke overblijfselen te doen verzamelen en laten overplaatsen op dezelfde begraafplaats, met uitzondering van de begraafplaats aan de Galgenweg te Zevenbergen, dan wel om deze te cremen of elders opnieuw te doen begraven.
 6. De rechthebbende op een particulier urnengraf of particuliere urnennis kan bij de beheerder administratief beheer een aanvraag indienen de asbus maximaal drie maanden na het verstrijken van de grafrechttermijn ter beschikking te houden om elders bij te zetten of om de as te doen verstrooien.

Hoofdstuk 7. In stand houden historische graven en opvallende grafbedekking

Artikel 25. Lijst

Het college houdt binnen de regelgeving van de Erfgoedverordening geen specifieke lijst bij van graven, die van historische betekenis zijn of waarvan de grafbedekking een opvallende kwaliteit heeft.

Hoofdstuk 8. Inrichting register

Artikel 26. Voorschriften

1. Het college stelt voorschriften vast voor het register van de begraven overledenen, bijzettingen van urnen en asverstrooiingen.
2. Het register wordt bijgehouden door de beheerder administratief beheer.

Hoofdstuk 9. Slotbepalingen

Artikel 27. Overgangsbepaling

1. Besluiten van het college die genomen zijn krachtens de Verordening op het beheer van de gemeentelijke begraafplaatsen Moerdijk 2015 gelden als besluiten genomen krachtens deze verordening.
2. Indien voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening een aanvraag om vergunning op grond van de Verordening op het beheer van de gemeentelijke begraafplaatsen Moerdijk 2015 is ingediend en voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening niet op de aanvraag is beslist, wordt daarop deze verordening toegepast.

Artikel 28. Overige bepalingen

Door vestiging van een grafrecht of gebruik van een grafruimte onderwerpt een rechthebbende of een belanghebbende zich aan de bepalingen van deze verordening, zoals deze eventueel nader wordt gewijzigd of aangevuld.

Artikel 29. Strafbepaling

1. Hij die handelt in strijd met de artikelen 3 en 4 wordt gestraft met een geldboete van de eerste categorie.
2. Overtreding van artikelen 3 en 4 van de verordening kan worden gestraft met openbaarmaking van de rechterlijke uitspraak.

Artikel 30. Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking op de achtste dag na de datum van uitgifte van de Moerdijkse Bode waarin zij is geplaatst.
2. De verordening op het beheer en het gebruik van de gemeentelijke begraafplaatsen, vastgesteld op 29 januari 2015, wordt ingetrokken met ingang van inwerkingtreding van deze verordening.

3. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening beheer en gebruik gemeentelijke begraafplaatsen.

J.P.M. Klijs

Artikel 1.

In dit artikel worden de gebruikte begrippen gedefinieerd.

h. : de gemeente verstrekt een beschikking met de voorwaarden voor het grafrecht aan de rechthebbende van een particulier (urnen)graf of - urnennis en een beschikking met de voorwaarden voor de grafvrusttermijn van het graf aan de belanghebbende van een algemeen graf.

e. en p.: Bij het verstrekken of overschrijven van een grafakte aan een natuurlijk persoon anders dan met een familieband via huwelijk of daaraan gelijkgestelde relatie of aan een rechtspersoon moet een duidelijk belang aanwezig zijn bij deze rechthebbende of belanghebbende voor het in standhouden van het grafrecht c.q de grafvrust van de overledenen in het betrokken graf. Het stichtingsstatuut voor dit graf bij een rechtspersoon heeft als belang het behoud van dit specifieke graf te bewerkstelligen, omdat de overledene een belangrijke positie inneemt in de plaatselijke -, Nederlandse - of wereldgeschiedenis.

m. : Het college stelt de nadere voorwaarden vast in het uitvoeringsbesluit Grafbedekkingen. Naast grafkelders, die gemaakt worden voor het bijzetten van de stoffelijke overblijfselen van één of meerdere overledenen, worden de ondergronds aangebrachte prefab betonnen kelders voor het bijzetten van asbussen al dan niet in een urn worden bijgezet ook als grafkelder gedefinieerd, in tegenstelling bijzetting van een urn in een graf in de open grond.

Artikel 2.

De werkzaamheden die noodzakelijk zijn voor het daadwerkelijk beheren van de begraafplaatsen, zijn ondergebracht bij verschillende afdelingen. Team KCC van het domein Mens en Maatschappij verzorgt het bijhouden van het register van de begraafplaats conform de eisen vanuit de Wet op de lijkbezorging inclusief de daaruit voortvloeiende correspondentie. Het beheer van de fysieke buitenruimte valt onder het team Woonomgeving en Vastgoed van het domein Ondernemen en Leefomgeving.

Artikel 3.

Dit artikel maakt het de beheerder administratief beheer tevens mogelijk de begraafplaats geheel of gedeeltelijk te sluiten wanneer dit voor het ruimen van graven noodzakelijk is.

Ook geeft dit artikel de mogelijkheid om degenen, die zich ten onrecht op de begraafplaatsen bevinden, te laten verwijderen. Er kan strafvervolging worden ingesteld door zo nodig proces verbaal opmaken.

Artikel 4.

Deze gedragsvoorschriften voor hen die van de begraafplaats gebruik maken, zijn in het belang van orde, rust en netheid. Tegen overtreding van de voorschriften kan strafvervolging worden ingesteld door zo nodig proces verbaal opmaken.

Aan een uitzondering op de regel als bedoeld in het vierde lid bestaat behoefte, omdat men als bezoeker met fysieke beperkingen soms dichtbij een graf moet kunnen worden gebracht met een motorrijtuig. Een scootmobiel in gebruik door iemand met fysieke beperkingen wordt in dit kader niet gezien als een motorrijtuig.

Aangezien het gebruik van overig gemotoriseerd verkeer niet overeenstemt met het beeld van orde en rust dient met het verlenen van de ontheffing uiterst terughoudend te worden omgegaan.

Met de in het eerste lid genoemde voorschriften van orde, rust en netheid worden de algemeen geldende verkeersopvattingen bedoeld. De begraafplaatsen hebben uitsluitend voetpaden, dus mag er niet worden gefietst.

Het uitvoeringsbesluit hondenverbodsgebieden en – losloopgebieden gemeente Moerdijk geeft aan, dat begraafplaatsen niet vallen onder de losloopgebieden. Dit betekent dat honden aangelijnd moeten zijn en de uitwerpselen opgeruimd moeten worden.

Ook eten en drinken op de begraafplaatsen anders dan tijdens een plechtigheid of het bezoeken van een graf worden niet beschouwd als passend op een begraafplaats.

Artikel 5.

Met dit artikel wordt beoogd plechtigheden ordelijk te doen verlopen. Door te eisen dat de mededeling zes werkdagen vooraf moet plaatshebben, kan worden voorkomen dat de plechtigheid samenvalt met een begrafenis. Een begrafenis dient volgens de wet uiterlijk op de zesde werkdag na het overlijden te geschieden.

Bijeenkomsten die het karakter van een plechtigheid te buiten gaan, kunnen het karakter hebben van een openbare manifestatie. Hiervan moet vooraf kennisgeving worden gedaan aan de burgemeester volgens de Wet openbare manifestaties van 1988 en deze vallen niet onder dit artikel.

Artikel 6.

Uitdrukkelijk is gesteld dat bij opgraving van een lichaam of bij ruiming van een of meer graven alleen de personen aanwezig mogen zijn die met de werkzaamheden zijn belast.

Artikel 7.

Een schriftelijke kennisgeving is nodig omdat duidelijk vast moet liggen wat voor graf er wordt gevraagd. De as kan volgens artikel 62 van de Wet op de lijkbezorging worden bijgezet in of op een graf dan wel op een afzonderlijke plaats, meestal een urnennis.

Indien de nabestaanden alle of bepaalde werkzaamheden zelf willen verrichten zijn, ook om redenen van veiligheid, toch de aanwijzingen en de hulp van het personeel van de begraafplaats nodig. Het gaat dan vooral om het openen en sluiten van het graf. De werkzaamheden kunnen eventueel door de nabestaanden en het personeel van de begraafplaats samen worden verricht. Zo kunnen de nabestaanden bijvoorbeeld een begin maken. Vervolgens kan het personeel de handelingen verrichten waar ervaring voor nodig is of die van de nabestaanden te zware lichamelijke inspanning vragen. Werkzaamheden als het aanbrengen van de grafranden ter stutting van de grond om het geopende graf en het verwijderen van die randen voor het sluiten van het graf zullen door het personeel moeten worden verricht.

Artikel 9.

De Wet op de lijkbezorging schrijft voor dat de behandelende arts of de gemeentelijke lijkschouwer een verklaring van overlijden afgeeft aan de ambtenaar van de burgerlijke stand (artikel 12). Vervolgens geeft deze schriftelijk verlof tot begraven of cremen (artikel 11). Dit verlof dient te worden overlegd aan de beheerder administratief beheer. Door de medewerking aan de begrafenis te weigeren wanneer dit verlof niet in zijn bezit is voldoet deze beheerder aan de wettelijke vereisten.

De bezorging van as omvat zowel het bijzetten als de verstrooiing.

Er mag van worden uitgegaan dat het stoffelijk overschot van de rechthebbende zelf in het particuliere graf mag worden begraven (lid 2). Het verzoek tot overschrijving van het recht dient in dit geval wel vóór de begraafing te worden gedaan volgens artikel 17, tweede lid.

De wettelijke minimum grafrusttermijn (lid 3) is de termijn dat een overledene volgens de wet ten minste begraven moet blijven voordat het mag worden geruimd. Het is voorgekomen dat in particuliere graven begravingen betrekkelijk kort voor het aflopen van de uitgiftetermijn plaatsvonden. Daarom is vastgelegd dat in dergelijke gevallen begraving alleen kan plaatsvinden onder gelijktijdige verlenging van de uitgiftetermijn. In Moerdijk is vastgesteld, dat die verlenging dan een periode moeten omvatten die de alsdan resterende uitgiftetermijn ten minste gelijk maakt aan 20 jaar. Voor het bijzetten van een urn of asbus geldt deze specifieke verlengingseis van de termijn niet.

Artikel 10.

Artikel 35 van de Wet op de lijkbezorging verplicht tot de mogelijkheid van begraven op iedere dag gedurende een bij gemeentelijke verordening te bepalen tijd, met uitzondering van zon- en feestdagen. Gemeenten zijn vrij te bepalen dat ook op zondag of een algemeen erkende feestdag wordt begraven. Joodse begrafenis vinden niet plaats op de sabbat (i.e. zaterdag). Het Nederlands-Israëlitisch Kerkgenootschap heeft er daarom belang bij dat de begraafplaatsen op zondagen en niet-Joodse feestdagen voor een begrafenis kunnen worden opengesteld. Daarnaast zijn er ook andere gevallen denkbaar waarin de nabestaanden er een belang bij hebben om op een zon- of feestdag een begrafenis of asbezorging te kunnen doen plaatshebben. In de praktijk is het mogelijk om de begraafplaats alleen in bijzondere gevallen hiervoor open te stellen.

Een bijzonder geval kan zich voordoen als de burgemeester toestemming heeft gegeven om een overledene binnen 36 uur te begraven. Sommige nabestaanden vragen om deze toestemming om godsdienstige redenen. Daarnaast kan spoed geboden zijn in geval van lijkvinding.

Artikel 11.

Naast de particuliere graven noemt dit artikel de verschillende andere soorten van voorzieningen op de nieuwe begraafplaats. Gedenkplaatsen kunnen bijvoorbeeld worden uitgegeven voor vermisten of als de persoon in het buitenland is overleden en het stoffelijk overschot niet naar Nederland is vervoerd. Daarnaast zijn de beperkte mogelijkheden in het gebruik van de begraafplaats Zevenbergen, Galgenweg specifiek benoemd.

Artikel 12.

Op de begraafplaats aan de Galgenweg te Zevenbergen kan slechts in één laag worden begraven. Op de andere begraafplaatsen in Klundert en de begraafplaats Noordtoren aan de Klundertseweg te Zevenbergen wordt in twee lagen begraven. Algemene graven worden afzonderlijk per laag uitgegeven.

Artikel 13.

Een graf zal alleen buiten de volgorde van ligging worden toegewezen als dit niet bezwaarlijk is voor de situatie op de begraafplaats. Hierbij kan worden gedacht aan het aanzien van de begraafplaats en de gesteldheid van de bodem.

Artikel 14.

Een indeling in categorieën is nodig als het college verschillende regels wil vaststellen voor de grafbedekkingen op de graven die liggen op de verschillende delen (categorieën) van de begraafplaats.

Artikel 15.

Volgens artikel 28, eerste lid van de Wet op de lijkbezorging kan het recht op een graf voor ten minste tien jaar (grafrust) worden verleend. In Moerdijk wordt de termijn vastgesteld op 20 jaar grafrecht. Voorts wordt bij verlenging uitgegaan van verlenging met een periode van tien jaar. Bij de ter aarde bestelling van een tweede stoffelijk overschot, wordt wanneer sprake is van gelijktijdige verlenging, uitgegaan van een periode van 20 jaar.

De Wet op de lijkbezorging bepaalt in artikel 28 dat vanaf twee jaar voor het verstrijken van de lopende termijn verlenging van de termijn kan worden aangevraagd. Binnen een jaar na het begin van deze periode moet, volgens het tweede lid van genoemd wetsartikel, het college de rechthebbende op het graf mededelen dat de termijn gaat aflopen. Van de houder van de begraafplaats wordt niet méér verlangd dan dat hij het adres uit zijn eigen administratie gebruikt. Tevens ontslaat dit de beheerder administratief beheer van de plicht het BRP-netwerk te (doen) raadplegen.

Zie verder voor de bekendmakingen de toelichting op artikelen 16 en 22.

Indien er ten tijde van de opheffing van de begraafplaats nog rechten op particuliere graven bestaan, zal in overleg met de rechthebbenden moeten worden gezien welke beslissingen er ten aanzien van die graven zullen worden genomen.

Artikel 16.

Het recht op een particulier graf wordt verleend door een beschikking van het college. Hierin wordt aan de aanvrager het uitsluitend recht gegeven om overledenen in een bepaald graf te doen begraven. In juridisch opzicht is een vergelijking mogelijk met de vergunning een standplaats in te nemen op de openbare weg. De koopman mag op een bepaalde plaats staan. Net als bij de standplaatsvergunning steunt het recht om overledenen in een bepaald graf – vroeger aangeduid als 'eigen graf' – te begraven op een persoonlijke beschikking. De eigenaar kan zijn recht dus niet verkopen. Het recht kan op verzoek van de rechthebbende wel worden overgeschreven op een ander.

Het is gewenst dat er na overlijden van een rechthebbende een nieuwe rechthebbende wordt aangewezen die de verantwoordelijkheid voor de grafruimte en de daaraan verbonden kosten op zich neemt. De termijn, waarbinnen de aanvraag tot overschrijving kan worden gedaan, is gesteld op een jaar na het overlijden van de rechthebbende. Er is geen reden een langere termijn aan te houden, omdat de gemeente Moerdijk ruim op tijd aanschrijft en controleert of rechthebbenden op de begraafplaats zijn overleden, waarna vervolgens de opdrachtgever van de begraving of bijzetting van een urn van de overleden rechthebbende wordt benaderd voor de overname van de grafrechten. Bovenstaande geldt alleen voor het graf, waarin de rechthebbende zelf wordt bijgezet. De gemeente Moerdijk hoeft geen bordjes te plaatsen met het verzoek aan rechthebbenden om zich te melden. Het behoort bij de taak van de rechthebbende om de gemeente op de hoogte te (laten) houden van de wijziging van zijn adresgegevens.

In het geval dat de stoffelijke overblijfselen van de rechthebbende in het 'eigen, reeds gereserveerde graf op de begraafplaats moeten worden begraven, dient het verzoek tot overschrijving vóór de begraving te worden gedaan. Doorgaans worden, na een overlijden, door de nabestaanden meteen al de noodzakelijke regelingen getroffen. Logischerwijs is dan het aanwijzen van een nieuwe rechthebbende daar één van.

Artikel 17.

Dit artikel is opgenomen om buiten twijfel te stellen dat de rechthebbende afstand van het graf kan doen. Dit betekent, dat bv een rechthebbende het graf voortijdig terug wil geven en laten opheffen, mits de wettelijke termijn van 10 jaar grafrust is verstreken. Maar de gemeente laat alle particuliere graven minimaal 20 jaar in tact om voldoende tijd voor het natuurlijke proces van ontbinding te laten plaatsvinden. Maar ook kan dit artikel gebruikt worden in samenhang met artikel 18, waarbij alleenstaande of alleen achterblijvende rechthebbenden, die voor hun dood willen regelen dat er afstand is gedaan. Daarmee wordt vooraf duidelijk, dat de rechthebbende heeft bepaald dat er geen nieuwe rechthebbende hoeft te worden gezocht dan wel aangewezen.

Artikel 19.

Als elke regelgeving voor grafbedekkingen ontbreekt kan het aanzien van begraafplaatsen chaotisch worden. Ook en vooral dienen de veiligheidsaspecten te worden genoemd. Het andere uiterste, een

strak keurslijf van bepalingen die elke persoonlijke of kunstzinnige uiting aan banden legt of onmogelijk maakt, moet worden voorkomen. Dit model geeft de burgers de nodige vrijheid; het beperkt zich tot het aangeven van minimumeisen voor de afmetingen, constructie en materiaalkeuze waaraan de grafbedekking moet voldoen. Deze eisen zijn uitgewerkt in de nadere regels van het college.

De vergunningseis geldt voor de grafbedekkingen op algemene en voor die op particuliere graven of urnennis, en omvat zowel het gedenkteken als de winterharde beplantingen.

Als er geen grafbedekking wordt aangebracht door de rechthebbende, zal deze wel moeten zorgen voor een aanduiding, dat er iemand begraven ligt om te voorkomen dat bezoekers ongewild over het graf lopen. Uit een aanduiding bij het graf en uit de administratie zal voorts moeten blijken wie daar begraven is.

Artikel 20.

De gemeente onderhoudt geen grafbedekkingen met uitzondering van de grafbedekkingen van graven, die in overleg met de gemeente vroegtijdig zijn gesloten en waarbij de gemeente zich heeft verplicht tot het in standhouden en verzorgen van het graf.

Artikel 21.

In dit artikel worden de rechten en de plichten van de rechthebbende ten aanzien van de grafbedekking omschreven. Alleen in dit artikel is ook sprake van plichten voor belanghebbenden van overledenen die zijn bijgezet in een algemeen graf op de begraafplaats Noordtoren aan de Klundertseweg in Zevenbergen. Daar is de mogelijkheid van grafbedekking naar keuze voor een algemeen graf ook mogelijk.

De eigendom en daarmee ook de risicoaansprakelijkheid van hetgeen op het graf is geplaatst ligt, volgens art. 32a van de Wet op lijkbezorging, bij de rechthebbende/belanghebbende. Van natrekking is geen sprake zolang het graf niet geruimd mag worden.

Indien er sprake is van verwaarlozing van de grafbedekking kan de beheerder dagelijks beheer en toezicht van de begraafplaats de rechthebbende of de belanghebbende aanspreken en sommen tot het verrichten van herstelwerkzaamheden aan de grafbedekking. De Wet op de lijkbezorging bepaalt in artikel 28, het vierde tot en met het zevende lid, dat het recht op het graf vervalt wanneer vijf jaar na constatering en bekendmaking van de verwaarlozing niet in het onderhoud is voorzien. Hierbij wordt rekening gehouden met de termijn van grafrust en de uitgiftetermijn van het graf.

Artikel 22.

In de dagelijkse praktijk rijzen er nog wel eens problemen over verwijderde bloemen en eenjarige planten zoals afrikanen en geraniums. Omdat de bloemen en planten eigendom zijn van de rechthebbenden of de belanghebbenden is een waarschuwing vooraf op zijn plaats. Het zou echter veel te omslachtig zijn genoemde personen steeds per brief te waarschuwen dat de verwaarloosde planten of verwelkte bloemen zullen worden verwijderd. Het verdient aanbeveling om het beleid ten aanzien van de planten en bloemen mee te delen bij de afgifte van de vergunning voor het hebben van een grafbedekking en bekend te maken op het mededelingenbord op de begraafplaats. Het is gewenst om verwelkte bloemen niet te snel te verwijderen omdat gesteld mag worden dat zij passend zijn bij de sfeer van de begraafplaats.

Artikel 23.

De rechthebbende dient volgens artikel 28, tweede lid van de Wet op de lijkbezorging ten minste een jaar voor het verstrijken van de termijn van het recht op de hoogte te worden gesteld van dit feit, en van de mogelijkheid verlenging van het recht te vragen. In veel gevallen kan dan gelijktijdig de mededeling worden gedaan dat, wanneer niet om verlenging wordt verzocht, het college opdracht zal geven de grafbedekking na het verstrijken van de termijn te verwijderen en het graf te ruimen. Tevens kan worden medegedeeld dat de grafbedekking dertien weken na verwijdering aan de gemeente vervalt. Ook belanghebbenden van overledenen die zijn begraven in een algemeen graf dienen, volgens artikel 27a van de Wet op de lijkbezorging, op hoogte te worden gesteld van het verstrijken van de termijn van uitgifte. Doordat de gemeente Moerdijk de persoonsgegevens van deze belanghebbende registreert, en overgaat tot aanschrijving van de voorgenomen ruiming, kan worden afgezien van deze wettelijke bepaling. Alleen waar vanuit het verleden de belanghebbenden niet bekend zijn bij de gemeente, wordt deze mededeling geplaatst. Deze mededeling dient volgens de wet 'ten minste zes maanden en ten hoogste twaalf maanden voor het verstrijken van de termijn van uitgifte' aan de belanghebbende bij dat graf te worden gedaan. Hierbij kan dan gelijktijdig de mededeling worden gedaan dat de mogelijk aanwezige grafbedekking zal worden verwijderd en dat het graf zal worden geruimd. Zie ook artikel 15, tweede lid, met de toelichting en artikel 23 eerste lid.

De bordjes bij de graven met een mededeling dienen alleen aan de bezoekers van die graven op te vallen.

De grafbedekking kan ook worden verwijderd nadat het college het grafrecht vervallen heeft verklaard omdat er na het overlijden van de rechthebbende niet tijdig een nieuwe rechthebbende is aangewezen

of omdat het onderhoud van het graf is verwaarloosd (artikel 28, zesde lid van de Wet op de lijkbezorging). In dat geval geldt eveneens het vereiste van de voorafgaande mededeling per brief. Het plaatsen van een bordje met het verzoek van melding van een rechthebbende is door het goed bijhouden van het administratieve gedeelte alleen noodzakelijk bij graven voor onbepaalde tijd.

Artikel 24.

Volgens artikel 31, tweede lid van de Wet op de lijkbezorging kan een particulier graf alleen geruimd worden met toestemming van de rechthebbende. Het recht op een graf kan echter vervallen na het verstrijken van de termijn, of omdat er na het overlijden van de rechthebbende niet tijdig een nieuwe rechthebbende is aangewezen. Ook kan het recht vervallen na verwaarlozing van het onderhoud, volgens artikel 28, zesde lid van de Wet op de lijkbezorging.

De mededeling dat het college voornemens is om de graven te ruimen wordt gedaan zowel aan de rechthebbenden op particuliere graven als aan de belanghebbenden van overledenen die zijn begraven in een algemeen graf.

Volgens het vijfde lid van artikel 24 kan de rechthebbende vragen om de overblijfselen te doen verzamelen om deze te cremen, dan wel bij te zetten in een ander graf op dezelfde begraafplaats of over te brengen naar een andere begraafplaats.

Het vierde lid van artikel 24 opent de mogelijkheid ook bij ruiming van algemene graven de stoffelijke overblijfselen dan wel de as een andere bestemming te geven dan die welke genoemd is in het derde lid.

Met betrekking tot het ruimen is in het model gekozen voor een zorgplicht voor de gemeente, als beheerder administratief beheer van de begraafplaats. Op deze beheerder rust de plicht er zorg voor te dragen dat met de stoffelijke overblijfselen welke bij de ruiming van een graf worden aangetroffen te allen tijde respectvol wordt omgegaan. Er dienen bovendien maatregelen te worden getroffen zodat bezoekers van de begraafplaats niet met de stoffelijke overblijfselen worden geconfronteerd.

Artikel 26.

Het register van de begraafplaatsen registreert alle begravingen en asbezorgingen, die op deze begraafplaatsen plaatsvinden.

Artikel 29.

De beheerverordening begraafplaatsen is een besluit van het gemeentebestuur op overtreding waarvan straf is gesteld. Een dergelijk besluit wordt op dezelfde wijze bekendgemaakt als alle overige besluiten van het gemeentebestuur die algemeen verbindende voorschriften inhouden (zie artikel 139 van de Gemeentewet). Voorts is de gemeente gehouden dit besluit mede te delen aan het parket van het arrondissement waarin de gemeente is gelegen, volgens artikel 143 van de Gemeentewet.

Artikel 30.

Hier geldt artikel 142 van de Gemeentewet: Alle verordeningen treden in werking op de achtste dag na bekendmaking, tenzij daarvoor een ander tijdstip was aangewezen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad, gehouden op 14 maart 2019.

De griffier,

H.D. Tiekstra

De voorzitter,

Toelichting beheerverordening gemeentelijke begraafplaatsen

Inleiding

De beheerverordening begraafplaatsen is voor het laatst herzien in 2015. De realisatie van de nieuwe begraafplaats Noordtoren aan de Klundertseweg te Zevenbergen maakt een aanpassing noodzakelijk.